ఔన్నత్యం

శ్రీకాంత శర్మగారింటిలో పెళ్ళిచూపులకు అంతా సిద్ధం చేసారు. కుమారి వత్సల కంజీవరం పట్టుచీర కట్టుకుంది. మొగలిరేకుల జడ అల్లుకుంది. మెడలో ఒంటిపేట గొలుసు, చెవులకు జుంకాలు, ఒక చేతికి లేడిస్ రిస్ట్‌వాచ్ పెట్టుకుంది. కూతురికి ఈముస్తాబంతా వసుంధరే చేసింది. పొరుగింటి కామాక్షమ్మగారు రాబోయే పెళ్లివారికోసం కాఫీఫలహారాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. వత్సలా ఆమె స్నేహితురాళ్లు నిర్మల, శోభా గదిలో కూర్చొని మాట్లాడుకుంటున్నారు.

అన్నిపనులు సవ్యంగా ముగించుకొని వసుంధర ముందు హాలులోనికి వచ్చింది. శర్మగారు రాబోయే పెళ్ళివారికోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. వసుంధర వీధిగుమ్మం వరకు వెళ్లివచ్చింది. గడియారం మూడు గంటలు చూపిస్తున్నది.

శర్మగారు తహశీల్దారు పనిచేస్తున్నారు. మంచిపరపతి ఉన్నా నీతి, నిజాయితీలకు, ఆదర్శాలకు కట్టుబడి వుండటంవలన మంచిమనిషి అన్నపేరు తప్పించి మరో ఆస్తిపాస్తులను గడించలేక పోయారు.

ఒక్కగానొక్క కూతురు, ఇద్దరు కొడుకులు. పెద్దవాడు ఎం.ఎస్.సి. పాసై కాన్పూరులో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. రెండోవాడు లెక్కలగ్రూపులో ఇంటరు చదువుతున్నాడు. ఇరవైమూడుసంవత్సరాల వత్సల బి.ఏ. అనిపించుకుంది. కుట్లు, అల్లికలలో ప్రావీణ్యం ఉంది. తల్లిపోలిక రావడంతో తెల్లగా ఉంటుంది. అందచందాలకు లోటులేదు. కుందనం బొమ్మలాగ వుంటుంది. వత్సల పెళ్లి కాకపోతుందన్న దిగులు ఆ తల్లిదండ్రులలో ఎంతమాత్రం లేదు. శర్మగారు ఆదర్శవాది కావటం వలన కట్నాల ప్రసక్తి అంటే ఇష్టపడకపోయినా, ఈనాడు మార్కెట్టులో పెళ్ళికొడుకుల ధరలెరిగి, కుమార్తెకు తగిన సంబంధం కుదిరితే వారు కోరిన కట్నం యివ్వడానికి సంసిద్ధంగానే వున్నారు. తన ఆదర్శాల ప్రకారం కొడుకుల పెళ్ళిళ్లు కట్నం తీసుకోకుండానే చేయాలని అనుకుంటున్నారు.

"నాన్నా! సుందరం పేరుకేకాదు. మనిషికూడా చాలా అందంగా ఉంటాడు. బి.టెక్. పాసై ఇక్కడే ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. నెలకు పన్నెండు వందలకు మించి జీతం...

"నాతో బాగా పరిచయం ఉంది. ఈ సంబంధం అయితే చెల్లి సుఖపడుతుంది" అంటూ రామం కాన్పూరు నుంచి ఉత్తరం రాసాడు. కొడుకు ఉత్తరం చూసినమీదట శర్మగారు వత్సల పెళ్లి విషయం తీవ్రంగా ఆలోచించారు. వసుంధరకు ఏనాటినుంచో కూతురు పెళ్ళి చేయాలన్న ఆలోచన వుంది. వత్సలతో కూడా సంప్రదించిన మీదట శర్మగారు కొడుకు ఇచ్చిన ఎడ్రసు ప్రకారం సుందరం తండ్రితో మాట్లాడటానికి విశాఖపట్నం వెళ్ళారు. అక్కడ రెండురోజులుండి వారి వంశం గుణం

పగ్గెరా భోగట్టాలను స్వయంగా సేకరించి 'ఈ సంబంధం అన్నివిధాలా అనుకూలమైనది' అని అనిపిస్తే సుందరం తండ్రితో మాట్లాడారు.

ఆ ప్రయత్న ఫలితమే ఈనాటి పెళ్ళిచూపులు. పెళ్ళివారు వచ్చేసమయం ఆసన్నమౌతుంటే వసుంధరకు కలవరం అధికం కాసాగింది.

'ఏమో! వాళ్లకు పిల్ల నచ్చుతుందోలేదో?'

అంతలోనే ధైర్యం తెచ్చుకొని 'నా వెర్రిగాని, అమ్మాయిలో వేలెత్తి చూపడానికి ఏంలోపం ఉంది? అనవసరంగా నేను కంగారు పడుతున్నాను' అనుకుంది.

శర్మగారి పరిస్థితి యిందుకు విరుద్ధంగా లేదు. 'బి.టెక్.పాసయ్యాడు. కంపెనీలో మంచి ఉద్యోగం. తీరా వాళ్లు పాతికవేలు అడుగుతే తను ఇవ్వగలడా?'

'అబ్బే! అంతకట్నం అడిగేవాళ్ళైతే రామం ఈ సంబంధం గురించి ఎందుకు రాస్తాడు? వాడికి స్నేహితుడు, తప్పకుండా ఈ సంబంధం చేసుకుంటారు' అని శర్మగారు తలపోసుకున్నారు.

సరిగ్గా అనుకున్న టైముకి సుందరం – అతని తల్లిదండ్రి, అక్కా వచ్చారు. కొంతసేపు లోకాభి రామాయణం ముచ్చటించుకున్న తరువాత వసుంధర కుమార్తెను తీసుకువచ్చింది.

తలదించుకొని వచ్చిన ఆమెను సుందరం చూడలేకపోయాడు. తల్లి అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్తూ ఆమె తల ఎత్తింది. ఆదే సమయంలో వత్సలా సుందరంలు ఒకరినొకరు చూసుకున్నారు.

'ఈమెను ఎక్కడో చూసినట్లుందే' అనుకున్నాడు సుందరం. ఆ తలంపురాగానే సుందరం చెంప చెళ్ళుమన్నట్లు భ్రాంతి కలిగింది. అప్రయత్నంగా చెంప తడుముకున్నాడు. అంతే! అతనికక్కడ పెళ్ళిచూపుల కోసం వచ్చానన్న తలంపు మాయమైంది.

వత్సలకూడా సుందరాన్ని చూడగానే ఎవరా? ఎక్కడ చూసాను? అనుకుంది. అయితే ఆమెకు ఒకంతట గుర్తురాలేదు. పైగా సుందరం తల్లీ అక్కల ప్రశ్నల పరంపరలు.

సుందరం మాత్రం శిలాప్రతిమ అయ్యాడు. అతడి మనఃపటలంమీద ఆరుసంవత్సరాల క్రిందటి సంఘటన కనిపించింది.

★ ★ ★

ప్రాక్టికల్ క్లాస్అయిపోయిన తరువాత కాలేజినుంచి వస్తున్నాడు. అప్పటికే సంధ్య చీకట్లు అలము కున్నాయి. రోడ్డు నిర్మానుష్యం అయ్యింది. ఒంటరిగా నడుస్తూవుంటే తన ముందు ఒక వాలుజడ అమ్మాయి వెళ్తూ కనిపించింది. స్వతహాగా సత్ప్రవర్తన కలవాడైనా అతనిలో ఒక చిలిపి కోరిక కలిగింది.ఆ అమ్మాయిఆకర్షణకు అతను విచలితుడయ్యాడు. మనసునదుపులోపెట్టుకోవటం అతనికి సాధ్యంకాలేదు.

రెండడుగులు గబగబావేసి ఆమెను కలుసుకున్నాడు. రోడ్డుమీద వారిద్దరు తప్ప మరో మనిషి లేదు. సంధ్య వెలుగులో ఆకుపచ్చచీర కట్టుకున్న ఆమె వనకన్యలా వుంది. ఆమె పక్కగా నడుస్తూ ఆమెను ఏమో చెయ్యాలన్న తపన. అతని మనస్సు ఉరకలు వెయ్యసాగింది. మంచిచెడూ విచక్షణ అతనిలో లోపించింది.

తన పక్కనే అడుగులో అడుగు వేస్తూ ఆదోలా చూస్తున్న అతడిని చూస్తూవుంటే ఆ పిల్ల ఆందోళనతో మరింత వడివడిగా నడవసాగింది.

అది నడకా?... పరుగు!

"ఎందుకా పరుగు? నిన్నేం కొరుక్కు తినేయను. మెల్లగా నడు" అన్నాడు.

అయినా ఆమె వేగం తగ్గించలేదు.

"నిన్ను నేను ప్రేమిస్తున్నాను. నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటావా?" చొరవగా అంటూ ఆమె జడ పుచ్చుకొన్నాడు.

ఆమె వుక్కిరిబిక్కిరైంది, కనుచూపుమేరలో తనను ఆదుకునేవారు లేరు. ఆమెలో మొండిధైర్యం వచ్చింది. తనను తానే రక్షించుకోవాలి. కాలి చెప్పుతీసి అతని చెంపమీద చెళ్ళుమని కొట్టింది.

అతడు ఈ హఠాత్పరిణామానికి ఆశ్చర్యపోయాడు. చెంపమీద బలంగా తగిలిన దెబ్బకు తల తిరిగినట్లైంది. ఆ దెబ్బ నుంచి తేరుకొని చూసేసరికి ఆ యువతి మాయమైంది.

'ఛీ! తను పశువులా ప్రవర్తించాడు!' అని ఆ తరువాత అతడు బాధపడ్డాడు.

★ ★ ★

ఆ పిల్లే ఈ వత్సల!

ఆ సంగతి తనకు తెలిసివుంటే ఈ పెళ్ళి చూపులకు వచ్చేవాడా? ఛీ! ఎంత పొరపాటు జరిగిపోయింది. కనీసం ముందుగా ఫోటో చూసి వుండవలసింది.

అప్పటికే సుందరం తల్లి పెళ్ళికూతుర్ని చాలా ప్రశ్నలువేసి తనకు కావలసిన సమాచారం రాబట్టుకుంది. ఆమెకు వత్సల బాగా నచ్చింది. సుందరం అక్కకు, తండ్రికి కూడా నచ్చింది వత్సల. ఆ భావంవారి ముఖాలలో స్పష్టంగా గోచరించింది.

'ఎందుకు నచ్చుకోరు?' అనుకున్నారు తృప్తిగా శర్మగారు.

వసుంధర కుమార్తెను లోపలికి తీసుకుపోయింది.

"సుందరం! నీ అభిప్రాయం చెప్పు" అన్నాడు అతని తండ్రి.

"నచ్చకపోవడానికేముంది? నాన్నా! ఈ సంబంధం అన్నివిధాలా బాగుంది" అంది సుందరం అక్క.

"ఆ ముక్క వాడి నోటి నుండి వినాలి" అన్నారు అతను.

పరీక్షా ఫలితాలు తెలిసేవేళ ప్రతీవిద్యార్థిలోనూ కలవరం సహజమే! చివరకు మంచి మార్కులతో పాసవుతాం అనుకున్నవారూ గాబరాపడతారు. ఆ తంతు శర్మగారి వంతైంది. ఏమని సమాధానం వస్తుందో?

"నాన్నగారు! నేను కొంచెం ఆలోచించుకోవాలి. మనం ఇంటికి వెళ్లిన తరువాత నేను మీకు చెప్తాను" అన్నాడు రహస్యంగా.

సుందరానికి వత్సల నచ్చినమాట నిజమే! అయితే లోగడ ఆమెను తను అల్లరి చేయబోయాడు. బహుశా ఆమె తనను గుర్తుపట్టే వుంటుంది. ఇప్పుడాపిల్లను చేసుకుంటే జీవితం దుర్భరంకాదా? అతని హృదయలోలకం వూగులాడుతున్నది. ఏదీ నిశ్చయించుకోలేని స్థితి.

"సుందరం! శర్మగారికి నేను మాట ఇచ్చాను, నచ్చినది నచ్చనిది యిక్కడే యిప్పుడే చెప్తానని" అన్నాడు.

సుందరం గత్యంతరంలేక ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు. ఆమెను చేసుకోవటం వలన కీడేకాని లాభంవుండదు. ఆనాటి సంఘటన వలన వత్సలకు తనపట్ల సదభిప్రాయం వుండదు. ఇద్దరి జీవితాలు నాశనమౌతాయి.

"నాకు అమ్మాయి నచ్చలేదు" అన్నాడు తటాలున లేస్తూ.

అతని సమాధానం శర్మగారికే కాదు సుందరం తల్లిదండ్రులను కూడా ఆశ్చర్యపరిచింది.

"క్షమించండి శర్మగారు! అబ్బాయికి ఇష్టంలేనిపెళ్ళి నేను చేయలేను" అన్నాడు సుందరం తండ్రి.

ఈ విచిత్ర పరిణామంతో వత్సలకు బాధకలిగింది. తను నచ్చలేదట!? తనలో ఏ లోపం ఉంది? ఎవరీ సుందరం? ఎక్కడ చూసాను?

★ ★ ★

సుందరం కాన్పూరు చేరుకున్న తరువాత రామం ఒకనాడు అతని గదికి వచ్చాడు.

"సుందరం! మీకు వత్సల నచ్చలేదన్న విషయం నాన్నగారు రాసారు. కారణం అడగను. అయితే ఆ కారణంగా మన స్నేహం దెబ్బతినరాదు." అన్నాడు కుర్చీలో కూర్చుంటూ.

"రామం! అయామ్ వెరీసారీ! మీరంతా డిసప్పాయింట్ అయివుంటారు. నాకు నచ్చలేదంటే అందుకు కారణం మీ వత్సల లోపం ఎంత మాత్రం కాదు" అన్నాడు సుందరం.

"సుందరం! మీరు మా చెల్లెల్ని అంగీకరించలేకపోయారంటే అందుకు వేరే ప్రబలమైన కారణం ఉంటుంది. అది నాచెల్లెలన్న అభిమానంతో కాకపోయినా నచ్చకపోవడానికి ఆమెలో ఎలాంటి లోపాలు లేవు. థ్యాంక్సు! మీరు ఆమెలో ఏ లోపం లేదని అంగీకరించారు." అన్నాడు.

సుందరం జవాబివ్వలేదు.

"సుందరం! వత్సలకూడా నాకొక వుత్తరం రాసింది. అందులో కొంత పోర్షను పెళ్ళిచూపులకు సంబంధించింది. అది రాసినది మీకు వినిపించాలని వచ్చాను. అభ్యంతరమా?"

సుందరం తనకెలాంటి అభ్యంతరం లేదంటూ తల ఊపాడు.

"నారీ స్వభావం మైనంలాంటిది. అది కరిగి మెత్తగా వుంటుంది. పరిస్థితుల ప్రభావం వలన ఘనీభవించి కఠినంగానూ వుంటుంది. నీ స్నేహితుడు అనబడే సుందరం నన్నుచూసి నచ్చలేదు అని సమాధానం చెప్పినట్లు, నాన్నగారు నీకు రాసేవుంటారు. ఎందుకు నచ్చలేదో ఆ కారణాలు అడగడం సమంజసం కాదు. లోకో భిన్నరుచిః అంటారు. అతడు తన కాబోయే భార్య యిలా వుండాలి అనే ఒక నిర్ణయం తీసుకొని ఉండవచ్చు. ఆ మేరకు నాలో అతను ఆశించిన అమ్మాయి లక్షణాలు కనిపించక పోవచ్చు. ఇది ఒక కారణం కావచ్చును కదా?

కాని అన్నయ్యా! నేను ఆ విషయంతో నేనూ ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. అతనికి నేను నచ్చలేదంటే అందుకు మరేదో బలవత్తరమైన కారణం వుండాలి.

సుందరంగారిని చూడగానే 'ఇతన్ని ఎక్కడో చూసాను' అన్న భ్రాంతి కలిగింది. అతను నన్ను చూస్తూనే అప్రయత్నంగా తానూ అలాగే తలపోసుకున్నట్లు పసిగట్టాను. అతన్ని ఎక్కడ ఎప్పుడు చూసాను అనే విషయం నాకు ఒకంతట తట్టలేదు. అయితే మస్తిష్కంలో ఆప్రశ్న మిగిలిపోయింది. రోజులు గడుస్తున్నా ఆ ప్రశ్న మాటిమాటికి నన్ను వెంటాడుతూనే వుంది.

అతను నన్ను చూడగానే అప్రయత్నంగా చెంపను తడుముకున్నారు. నాకు ఒక సంఘటన గుర్తుకొచ్చింది. కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం నేను హైస్కూలు నుంచి వస్తూవుంటే ఒక కుర్రవాడు నన్ను అల్లరి చేయబోయాడు. ఒంటరి ఆడదాన్ని భయంవేసింది. వెంటనే కాలిచెప్పుతో అతని చెంపమీద ఫెడేలుమని కొట్టిపారిపోయాను. అతనే బహుశా ఈ సుందరం. ఆసంఘటన అప్పుడే మరిచి పోయాను.కారణం తిరిగి అతని దర్శనం కాకపోవడమే. సుందరం ఆనాడు చేసిన పనికి నేను తప్పు పట్టలేదు. పాలపొంగులాంటి ఆ వయస్సులో ఎలా ప్రవర్తిస్తున్నామో మనకే తెలియదు. పురుషులలో చిలిపితనం వుంటుంది. బహుశా నాచేత దెబ్బతిన్న అతనిలో పరివర్తన కలిగివుంటుంది. నామీద పగ, ద్వేషం అతనికి లేవు. అవి వుంటే ఆ తరువాత నన్ను తిరిగి అల్లరిపెట్టే ప్రయత్నం చేసివుండేవారు. నాకు అతనిమీద ఎలాంటి దురభిప్రాయంలేదు. నాన్నా అమ్మా ఈ సంబంధం తప్పిపోవడంతో చాలా కృశించిపోయారు. ఆసంఘటననే గుర్తుంచుకొని అతడు నిరాకరించివుంటే అది సమంజసంకాదు. స్త్రీది వస్తుతః క్షమాగుణం. నేను వారిని చెడుగా వూహించుకోలేదు. ఈ కారణంగా నన్ను చేసుకోవడానికి అతను భయపడుతున్నారంటే అది కేవలం ఒక భ్రాంతి. సుందరంగార్కి నా మనోగత భావాలను తెలియజేయి.”

సుందరం రామం చదివిన లేఖలో అంశాలు విన్నాడు.

“సుందరం! మా చెల్లెలు వూహించినట్లు ఆ సంఘటన కారణంగానేనా ఆమె నచ్చలేదు అన్నావు? నిజమే! ఒకనాడు చెప్పుతో కొట్టిన అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకుంటే ముందుముందు ఎలాంటి విషపరిణామాలను ఎదుర్కొనవలసి వుంటుందో అని జంకావు. అంతేనా?”

“రామం! నీ చెల్లెలి అంచనా నూటికి నూరుపాళ్ళు నిజం. మీ చెల్లెలు మనస్ఫూర్తిగా నచ్చింది. నేనానాడు ఆమెను అల్లరిచేయబోయాను. ఆమెపట్ల క్రూరంగా ప్రవర్తించాను. ఆమె ముఖం చూడడానికి కూడా నాకు చెల్లలేదు. అందుకే నచ్చలేదని స్పష్టంగా చెప్పాను. సారీ! రామం! నన్ను క్షమించు.”

“సుందరం! వత్సల ఎంత నిశితంగా ఆలోచిస్తుంది! ఆ తరువాత ఏం రాసిందో చదవనా?”

“..........”

“అన్నయ్యా! వారికీవిషయం తెలియడం అవసరం. నాలో వారిపట్ల ఎలాంటి హీనభావంలేదు. నాకు సుందరం మనస్ఫూర్తిగా నచ్చారు. వారికి ఎలాంటి అనుమానాలు లేకుంటే వారిని చేసుకుందికి నేను సిద్ధమే.”

“సుందరం! ఇప్పుడు నీ అభిప్రాయం కావాలి”

‘రామం! వత్సలలో ఇంతటి ‘ఔన్నత్యం’ వుంటే ఆమెను చేజార్చుకునే మూర్ఖుడిని కాను” అన్నాడు సంతోషంగా.

రామం సంతోషంగా సుందరంతో కరచాలనం చేశాడు.

(ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక 7.8.1981)